

Γενικός κανονισμός απαλλαγής κατά κατηγορία (κανονισμός 651/2014 όπως τροποποιήθηκε με τους κανονισμούς 2017/1084, 2020/972, 2021/452, 2021/1237 και 2023/1315) — έγγραφο εργασίας

Ενισχύσεις για έργα έρευνας και ανάπτυξης

Πρώτα θα πρέπει να ελέγχονται οι γενικοί όροι εφαρμογής του ΓΚΑΚ (άρθρα 1-12) ΚΑΙ στη συνέχεια οι όροι που αφορούν τις ενισχύσεις για την έρευνα και την ανάπτυξη (άρθρα 25 έως 30).

A. Γενικοί όροι εφαρμογής

ΓΕΝΙΚΟΙ ΟΡΟΙ ΣΥΜΒΑΤΟΤΗΤΑΣ	ΕΛΕΓΧΟΣ ΣΥΜΜΟΡΦΩΣΗΣ (σελίδα/σχετικό απόσπασμα)
Άρθρο 1 — Αποκλεισμός ορισμένων δραστηριοτήτων (παράγραφος 2) <u>Δεν</u> εφαρμόζεται: <ul style="list-style-type: none"> σε καθεστώτα ενισχύσεων για την έρευνα και την ανάπτυξη και την καινοτομία, εάν ο μέσος ετήσιος προϋπολογισμός κρατικών ενισχύσεων ανά κράτος μέλος υπερβαίνει τα 150 εκατ. EUR, μετά την παρέλευση εξαμήνου από την έναρξη ισχύος τους. <i>Η Επιτροπή μπορεί να αποφασίσει ότι ο ΓΚΑΚ εξακολουθεί να εφαρμόζεται για μεγαλύτερο χρονικό διάστημα, αφού εξετάσει το σχετικό σχέδιο αξιολόγησης, το οποίο κοινοποιείται από το κράτος μέλος στην Επιτροπή, εντός 20 εργάσιμων ημερών από την έναρξη ισχύος του καθεστώτος. Εάν η Επιτροπή έχει ήδη παρατείνει την εφαρμογή του ΓΚΑΚ πέραν του αρχικού εξαμήνου, τα κράτη μέλη μπορούν να αποφασίσουν να παρατείνουν την ισχύ των εν λόγω καθεστώτων έως τη λήξη της περιόδου εφαρμογής του ΓΚΑΚ, υπό την προϋπόθεση ότι το οικείο κράτος μέλος έχει υποβάλει έκθεση αξιολόγησης σύμφωνα με το εγκεκριμένο από την Επιτροπή σχέδιο αξιολόγησης·</i> σε οποιεσδήποτε μεταβολές των καθεστώτων που αναφέρονται ανωτέρω, πλην των τροποποιήσεων που δεν είναι ικανές να επηρεάσουν τη συμβατότητα του καθεστώτος ενισχύσεων βάσει του ΓΚΑΚ ή δεν είναι ικανές να επηρεάσουν σημαντικά το περιεχόμενο του εγκεκριμένου σχεδίου αξιολόγησης· στις ενισχύσεις για δραστηριότητες που σχετίζονται με εξαγωγές· στις ενισχύσεις που εξαρτώνται από την κατά προτίμηση χρήση εγχώριων προϊόντων αντί των εισαγομένων·	
Άρθρο 1 — Αποκλεισμός ορισμένων τομέων (παράγραφος 3) <u>Δεν</u> εφαρμόζεται: <ul style="list-style-type: none"> σε:<ul style="list-style-type: none"> επενδυτικές ενισχύσεις για ερευνητικές υποδομές, επενδυτικές ενισχύσεις για υποδομές δοκιμών και πειραματισμού,	

<ul style="list-style-type: none"> - ενισχύσεις για συνεργατικούς σχηματισμούς καινοτομίας, - ενισχύσεις για διαδικαστική και οργανωτική καινοτομία, <p>που χορηγούνται στον τομέα της αλιείας και της υδατοκαλλιέργειας, εντός του πεδίου εφαρμογής του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1379/2013 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου·</p> <ul style="list-style-type: none"> • σε: <ul style="list-style-type: none"> - επενδυτικές ενισχύσεις για ερευνητικές υποδομές, - επενδυτικές ενισχύσεις για υποδομές δοκιμών και πειραματισμού, - ενισχύσεις για συνεργατικούς σχηματισμούς καινοτομίας, - ενισχύσεις για διαδικαστική και οργανωτική καινοτομία, <p>που χορηγούνται στον τομέα της πρωτογενούς γεωργικής παραγωγής.</p> • στον τομέα της μεταποίησης και εμπορίας γεωργικών προϊόντων αν το ποσό της ενίσχυσης καθορίζεται με βάση την τιμή ή την ποσότητα των εν λόγω προϊόντων που αγοράζονται από πρωτογενείς παραγωγούς ή διατίθενται στην αγορά από τις οικείες επιχειρήσεις ή όταν η ενίσχυση συνοδεύεται από την υποχρέωση απόδοσής της εν μέρει ή εξ ολοκλήρου σε πρωτογενείς παραγωγούς· <p><i>Αν μια επιχείρηση δραστηριοποιείται τόσο στους ανωτέρω τομείς όσο και στους τομείς που εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής του εν λόγω κανονισμού, ο κανονισμός εφαρμόζεται στις ενισχύσεις που χορηγούνται στους τομείς της δεύτερης περίπτωσης, υπό την προϋπόθεση ότι τα κράτη μέλη εξασφαλίζουν ότι οι δραστηριότητες που ασκούνται στους εξαιρούμενους τομείς δεν επωφελούνται από τις ενισχύσεις.</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • στις ενισχύσεις που διευκολύνουν την παύση λειτουργίας μη ανταγωνιστικών ανθρακωρυχείων (απόφαση 2010/787 του Συμβουλίου)· 	
<p>Άρθρο 1 — Αποκλεισμός των επιχειρήσεων τις οποίες αφορά ο κανόνας Deggendorf (παράγραφος 4)</p> <p>Δεν εφαρμόζεται στα καθεστώτα ενισχύσεων που δεν αποκλείουν ρητά την καταβολή μεμονωμένων ή ad hoc ενισχύσεων οι οποίες χορηγήθηκαν από το ίδιο κ-μ, υπέρ επιχείρησης κατά της οποίας εκκρεμεί διαταγή ανάκτησης, κατόπιν προηγούμενης απόφασης της Επιτροπής, με την οποία μια ενίσχυση κηρύσσεται παράνομη και ασυμβίβαστη με την εσωτερική αγορά.</p>	
<p>Άρθρο 1 — Αποκλεισμός των προβληματικών επιχειρήσεων (παράγραφος 4)</p> <p>Δεν εφαρμόζεται στις ενισχύσεις για προβληματικές επιχειρήσεις.</p> <p>Κατά παρέκκλιση, εφαρμόζεται σε επιχειρήσεις που δεν ήταν προβληματικές την 31η Δεκεμβρίου 2019, αλλά κατέστησαν προβληματικές κατά την περίοδο από 1ης Ιανουαρίου 2020</p>	

έως 31 Δεκεμβρίου 2021.

Άρθρο 1 — Αποκλεισμός των μέτρων ενισχύσεων που παραβιάζουν το δίκαιο της Ένωσης (παράγραφος 5)

Δεν εφαρμόζεται στα μέτρα κρατικών ενισχύσεων που συνιστούν παραβίαση του δικαίου της Ένωσης που τα καθιστά παράνομα στο σύνολό τους, και συνεπάγονται ιδίως:

α) την υποχρέωση του δικαιούχου να διατηρεί στο αντίστοιχο κράτος μέλος είτε την έδρα του είτε την κύρια εγκατάστασή του. Είναι αποδεκτή η υποχρέωση του δικαιούχου να έχει, κατά τη χρονική στιγμή καταβολής της ενίσχυσης, εγκατάσταση ή υποκατάστημα στο κράτος μέλος που χορηγεί την ενίσχυση·

β) την υποχρέωση του δικαιούχου να χρησιμοποιεί προϊόντα εγχώριας παραγωγής ή εθνικές υπηρεσίες·

γ) τον περιορισμό της δυνατότητας των δικαιούχων να κάνουν χρήση των αποτελεσμάτων της έρευνας, ανάπτυξης και καινοτομίας σε άλλα κράτη μέλη.

Άρθρο 4 — Όρια κοινοποίησης

Δεν εφαρμόζεται σε ενισχύσεις που υπερβαίνουν τα ακόλουθα όρια (παράγραφος 1):

- για τις ενισχύσεις για έρευνα και ανάπτυξη:
  - εάν το έργο αφορά κυρίως βασική έρευνα: 55 εκατ. EUR ανά επιχείρηση και ανά έργο· υπό την προϋπόθεση ότι περισσότερο από το ήμισυ των επιλέξιμων δαπανών του έργου συνδέεται με δραστηριότητες που εμπίπτουν στην κατηγορία της βασικής έρευνας·
  - εάν το έργο αφορά κυρίως βιομηχανική έρευνα: 35 εκατ. EUR ανά επιχείρηση και ανά έργο· υπό την προϋπόθεση ότι περισσότερο από το ήμισυ των επιλέξιμων δαπανών του έργου συνδέεται με δραστηριότητες που εμπίπτουν στην κατηγορία της βιομηχανικής έρευνας ή στις κατηγορίες της βιομηχανικής έρευνας και της βασικής έρευνας από κοινού·
  - εάν το έργο αφορά κυρίως πειραματική ανάπτυξη: 25 εκατ. EUR ανά επιχείρηση και ανά έργο· υπό την προϋπόθεση ότι περισσότερο από το ήμισυ των επιλέξιμων δαπανών του έργου συνδέεται με δραστηριότητες που εμπίπτουν στην κατηγορία της πειραματικής ανάπτυξης·
  - εάν το έργο είναι έργο Eureka, υλοποιείται από κοινή επιχείρηση που έχει συσταθεί βάσει του άρθρου 185 ή του άρθρου 187 της ΣΛΕΕ, ή πληροί τις προϋποθέσεις του άρθρου 25 παράγραφος 6 στοιχείο δ), τα ποσά που αναφέρονται ανωτέρω διπλασιάζονται·
  - εάν οι ενισχύσεις για έργα έρευνας και ανάπτυξης χορηγούνται υπό μορφή επιστρεπτέων προκαταβολών οι οποίες, ελλείψει αποδεκτής μεθόδου για τον υπολογισμό του αντίστοιχου ακαθάριστου ισοδυνάμου επιχορήγησης, εκφράζονται ως ποσοστό των επιλέξιμων δαπανών και το μέτρο προβλέπει ότι σε περίπτωση επιτυχούς έκβασης του έργου, όπως προσδιορίζεται βάσει εύλογων και συνετών υποθέσεων, οι

<p>προκαταβολές θα επιστρέφονται με επιτόκιο τουλάχιστον ίσο προς το προεξοφλητικό επιτόκιο που ίσχυε κατά τον χρόνο χορήγησης της ενίσχυσης, τα ποσά που αναφέρονται στα ανωτέρω σημεία αυξάνονται κατά 50%·</p> <ul style="list-style-type: none"> - ενισχύσεις για <u>μελέτες σκοπιμότητας</u> κατά την προετοιμασία ερευνητικών δραστηριοτήτων: 8,25 εκατ. EUR ανά μελέτη· - για τις ενισχύσεις προς ΜΜΕ για έργα έρευνας και ανάπτυξης που έχουν λάβει <u>σήμα ποιότητας “Σφραγίδα Αριστείας”</u> και υλοποιούνται βάσει του άρθρου 25α: 2,5 εκατ. ευρώ ανά ΜΜΕ και ανά έργο έρευνας και ανάπτυξης ή μελέτη σκοπιμότητας· - για τις ενισχύσεις για τις <u>δράσεις Marie Skłodowska-Curie</u> και “Απόδειξη της ορθότητας της ιδέας” του ΕΣΕ που υλοποιούνται βάσει του άρθρου 25β: το μέγιστο επίπεδο στήριξης που προβλέπεται στο πρόγραμμα «Ορίζων 2020» ή στο πρόγραμμα «Ορίζων Ευρώπη» για κάθε ενισχυόμενη δράση· - για τις ενισχύσεις που περιλαμβάνονται σε <u>συγχρηματοδοτούμενα έργα έρευνας και ανάπτυξης</u> τα οποία υλοποιούνται βάσει του άρθρου 25γ: το ποσοστό χρηματοδότησης που έχει καθοριστεί για το έργο βάσει των κανόνων των προγραμμάτων «Ορίζων 2020» ή «Ορίζων Ευρώπη»· - για τις ενισχύσεις για <u>ομαδικές επιχειρησιακές δράσεις</u>, τα ποσά που αναφέρονται στο άρθρο 25δ· - για τις ενισχύσεις που συνδέονται με τη συγχρηματοδότηση έργων που υποστηρίζονται από το <u>Ευρωπαϊκό Ταμείο Άμυνας</u> ή το ευρωπαϊκό πρόγραμμα βιομηχανικής ανάπτυξης στον τομέα της άμυνας δυνάμει του άρθρου 25ε: 80 εκατ. EUR ανά επιχείρηση και ανά έργο· • για τις επενδυτικές ενισχύσεις για ερευνητικές υποδομές (άρθρο 26): 35 εκατ. EUR ανά υποδομή· • για τις επενδυτικές ενισχύσεις για υποδομές δοκιμών και πειραματισμού (άρθρο 26α): 25 εκατ. EUR ανά υποδομή· • για τις ενισχύσεις για συνεργατικούς σχηματισμούς καινοτομίας (άρθρο 27): 10 εκατ. EUR ανά σχηματισμό· • για τις ενισχύσεις καινοτομίας για ΜΜΕ (άρθρο 28): 10 εκατ. EUR ανά επιχείρηση και ανά έργο· • για τις ενισχύσεις για διαδικαστική και οργανωτική καινοτομία (άρθρο 29): 12,5 εκατ. EUR ανά επιχείρηση και ανά έργο· <p>Τα ανωτέρω όρια δεν επιτρέπεται να καταστρατηγούνται με τον τεχνητό διαχωρισμό των καθεστώτων ενισχύσεων ή των έργων ενίσχυσης. (παράγραφος 2)</p>	
<p>Άρθρο 5 — Διαφάνεια των ενισχύσεων</p> <p>Εφαρμόζεται στις διαφανείς ενισχύσεις· ως τέτοιες λογίζονται:</p> <ul style="list-style-type: none"> • οι επιχορηγήσεις και επιδοτήσεις επιτοκίου, • τα δάνεια (όταν το ακαθάριστο ισοδύναμο επιχορήγησης έχει υπολογιστεί βάσει του επιτοκίου αναφοράς που ίσχυε στην αγορά τη στιγμή της χορήγησης), 	

<ul style="list-style-type: none"> • οι εγγυήσεις (όταν το ακαθάριστο ισοδύναμο επιχορήγησης έχει υπολογιστεί με βάση τις προμήθειες ασφαλούς λιμένα που καθορίζονται σε ανακοίνωση της Επιτροπής ή εάν το ακαθάριστο ισοδύναμο επιχορήγησης έχει γίνει δεκτό πριν από την εφαρμογή του μέτρου, με βάση την ανακοίνωση της Επιτροπής σχετικά με τις εγγυήσεις ή κατόπιν κοινοποίησης στην Επιτροπή βάσει εφαρμοστέου Κανονισμού, και εφόσον η εγκεκριμένη μεθοδολογία υπολογισμού αναφέρει ρητά το είδος της εγγύησης και το είδος των υποκείμενων πράξεων στο πλαίσιο της εφαρμογής του ΓΚΑΚ), • τα φορολογικά πλεονεκτήματα (όταν προβλέπεται ανώτατο όριο με το οποίο διασφαλίζεται ότι δεν γίνεται υπέρβαση του ισχύοντος ορίου), • ενισχύσεις για ΜΜΕ υπό μορφή μειωμένων τελών πρόσβασης ή δωρεάν πρόσβασης σε συμβουλευτικές υπηρεσίες στον τομέα της καινοτομίας και σε υποστηρικτικές υπηρεσίες στον τομέα της καινοτομίας, που παρέχονται για παράδειγμα από οργανισμούς έρευνας και διάδοσης γνώσεων, ερευνητικές υποδομές, υποδομές δοκιμών και πειραματισμού ή συνεργατικούς σχηματισμούς καινοτομίας βάσει καθεστώτος ενισχύσεων, υπό την προϋπόθεση ότι πληρούνται οι ακόλουθες προϋποθέσεις: <ul style="list-style-type: none"> i) το πλεονέκτημα που συνίσταται σε μειωμένα τέλη ή στην απόκτηση δωρεάν πρόσβασης είναι ποσοτικοποιήσιμο και αποδείξιμο· ii) οι πλήρεις ή μερικές εκπτώσεις τιμής για τις υπηρεσίες και οι κανόνες σύμφωνα με τους οποίους οι ΜΜΕ μπορούν να υποβάλλουν αίτηση, να επιλέγονται και να λαμβάνουν εκπτώσεις δημοσιοποιούνται (μέσω δικτυακών τόπων ή άλλων κατάλληλων μέσων) προτού ο πάροχος υπηρεσιών αρχίσει να παρέχει τις εκπτώσεις· iii) ο πάροχος υπηρεσιών τηρεί αρχεία των ποσών των ενισχύσεων που χορηγούνται σε κάθε ΜΜΕ υπό μορφή εκπτώσεων τιμής, ώστε να διασφαλίζεται η τήρηση των ανώτατων ορίων που καθορίζονται στο άρθρο 28 παράγραφοι 3 και 4. Τα αρχεία αυτά φυλάσσονται επί 10 έτη από την ημερομηνία κατά την οποία χορηγήθηκε η τελευταία ενίσχυση από τον πάροχο υπηρεσιών· • οι επιστρεπτές προκαταβολές (εφόσον το συνολικό ονομαστικό ποσό της επιστρεπτέας προκαταβολής δεν υπερβαίνει τα ισχύοντα όρια βάσει του ΓΚΑΚ ή εφόσον, πριν από την εφαρμογή του μέτρου, η μεθοδολογία για τον υπολογισμό του ακαθάριστου ισοδύναμου επιχορήγησης της επιστρεπτέας προκαταβολής έγινε δεκτή μετά την κοινοποίησή της στην Επιτροπή), • οι ενισχύσεις υπό μορφή πώλησης ή μίσθωσης ενσώματων στοιχείων του ενεργητικού κάτω της τιμής της αγοράς εάν η αξία καθορίζεται είτε με αξιολόγηση ανεξάρτητου εμπειρογνώμονα πριν από τη συναλλαγή είτε με παραπομπή σε δημοσιοποιημένο, τακτικά επικαιροποιημένο και γενικά αποδεκτό δείκτη αναφοράς. 	
<p>Άρθρο 6 — Χαρακτήρας κινήτρου</p> <p>Οι ενισχύσεις μπορούν να τύχουν απαλλαγής μόνον εάν έχουν χαρακτήρα κινήτρου (παράγραφος 1):</p> <ul style="list-style-type: none"> • Ο δικαιούχος έχει υποβάλει γραπτή αίτηση ενίσχυσης στο οικείο κράτος μέλος, πριν από την έναρξη των εργασιών για το έργο ή τη δραστηριότητα, που περιλαμβάνει 	

<p>τουλάχιστον τα ακόλουθα στοιχεία:</p> <p>α) την ονομασία και το μέγεθος της επιχείρησης·</p> <p>β) περιγραφή του έργου, συμπεριλαμβανομένων των ημερομηνιών έναρξης και λήξης·</p> <p>γ) τον τόπο εκτέλεσης του έργου·</p> <p>δ) κατάλογο των δαπανών του έργου·</p> <p>ε) είδος ενίσχυσης (επιχορήγηση, δάνειο, εγγύηση, επιστρεπτέα προκαταβολή, εισφορά κεφαλαίου ή άλλο) και ποσό της δημόσιας χρηματοδότησης που απαιτείται για το έργο. (παράγραφος 2)</p> <p>Εξαιρέσεις:</p> <ul style="list-style-type: none"> Όσον αφορά στα φορολογικά πλεονεκτήματα, ο χαρακτήρας κινήτρου θεωρείται ότι πληρούται εάν: <ul style="list-style-type: none"> α) με το μέτρο παρέχεται δικαίωμα για ενισχύσεις βάσει αντικειμενικών κριτηρίων και χωρίς περαιτέρω άσκηση διακριτικής ευχέρειας από την πλευρά του κράτους μέλους· και β) το μέτρο εγκρίθηκε και τέθηκε σε ισχύ προτού αρχίσουν οι εργασίες για το ενισχυόμενο έργο ή δραστηριότητα, με εξαίρεση την περίπτωση διάδοχων φορολογικών καθεστώτων, εφόσον η δραστηριότητα είχε ήδη καλυφθεί από τα προηγούμενα καθεστώτα υπό μορφή φορολογικών πλεονεκτημάτων. (παράγραφος 4) Δεν απαιτείται να έχουν ή θεωρείται ότι έχουν χαρακτήρα κινήτρου οι ενισχύσεις για έργα έρευνας και ανάπτυξης που έχουν λάβει σήμα ποιότητας «Σφραγίδα Αριστείας», για τις δράσεις Marie Skłodowska-Curie και τις δράσεις «Απόδειξη της ορθότητας της ιδέας» (Proof of Concept) του ΕΣΕ που έχουν λάβει σήμα ποιότητας «Σφραγίδα Αριστείας», ενισχύσεις που περιλαμβάνονται σε συγχρηματοδοτούμενα έργα και συγχρηματοδοτούμενες ομαδικές επιχειρησιακές δράσεις, εφόσον πληρούνται οι σχετικές προϋποθέσεις που προβλέπονται στα άρθρα 25α, 25β, 25γ ή 25δ. 	
<p>Άρθρο 7 — Ένταση της ενίσχυσης και επιλέξιμες δαπάνες</p> <ul style="list-style-type: none"> Για τον υπολογισμό της έντασης της ενίσχυσης και των επιλέξιμων δαπανών τα στοιχεία που χρησιμοποιούνται υπολογίζονται πριν από την αφαίρεση φόρων ή άλλων επιβαρύνσεων. (Ωστόσο: ο ΦΠΑ επί των επιλέξιμων δαπανών ή των δαπανών, που επιστρέφεται βάσει ισχύουσας εθνικής φορολογικής νομοθεσίας δεν λαμβάνεται υπόψη) Οι επιλέξιμες δαπάνες τεκμηριώνονται εγγράφως με σαφή, συγκεκριμένο και επικαιροποιημένο τρόπο. Το ποσό των επιλέξιμων δαπανών μπορεί να υπολογίζεται σύμφωνα με απλουστευμένες επιλογές κόστους, υπό την προϋπόθεση ότι μία πράξη χρηματοδοτείται τουλάχιστον εν μέρει μέσω ταμείου της Ένωσης που επιτρέπει τη χρήση των απλουστευμένων επιλογών κόστους και ότι η κατηγορία δαπανών είναι επιλέξιμη σύμφωνα με τη σχετική διάταξη εξαίρεσης. Σε αυτή την περίπτωση, εφαρμόζονται οι απλουστευμένες επιλογές κόστους που προβλέπονται 	

<p>από τους σχετικούς κανόνες που διέπουν το ταμείο της Ένωσης.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Για έργα που υλοποιούνται σύμφωνα με τα Σχέδια Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας όπως έχουν εγκριθεί από το Συμβούλιο σύμφωνα με τον κανονισμό (ΕΕ) 2021/241 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, τα ποσά των επιλέξιμων δαπανών μπορεί να υπολογίζονται σύμφωνα με τις απλουστευμένες επιλογές κόστους που καθορίζονται στον κανονισμό (ΕΕ) αριθ. 1303/2013 ή στον κανονισμό (ΕΕ) 2021/1060 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου. • Για τις ενισχύσεις βάσει των άρθρων 25α και 25β, οι έμμεσες δαπάνες μπορούν να υπολογίζονται σύμφωνα με τους κανόνες των Προγραμμάτων «Ορίζων 2020» ή «Ορίζων Ευρώπη». <i>(παράγραφος 1)</i> • Εφόσον η ενίσχυση χορηγείται με μορφή άλλη εκτός από επιχορήγηση, το ποσό της ενίσχυσης είναι το ακαθάριστο ισοδύναμο επιχορήγησης της ενίσχυσης. <i>(παράγραφος 2)</i> • Οι οφειλόμενες για το μέλλον ενισχύσεις, συμπεριλαμβανομένων των ενισχύσεων που καταβάλλονται σε περισσότερες δόσεις, καθώς και οι επιλέξιμες δαπάνες, ανάγονται στην αξία τους κατά τον χρόνο χορήγησης της ενίσχυσης με βάση τα προεξοφλητικά επιτόκια που ισχύουν κατά τον χρόνο εκείνο. <i>(παράγραφος 3)</i> • Εάν οι ενισχύσεις χορηγούνται με τη μορφή επιστρεπτέων προκαταβολών οι οποίες, ελλείψει αποδεκτής μεθόδου για τον υπολογισμό του αντίστοιχου ακαθάριστου ισοδύναμου επιχορήγησης, εκφράζονται ως ποσοστό των επιλέξιμων δαπανών και το μέτρο προβλέπει ότι σε περίπτωση επιτυχούς έκβασης του έργου, όπως προσδιορίζεται βάσει εύλογων και συνετών υποθέσεων, οι προκαταβολές θα επιστρέφονται με επιτόκιο τουλάχιστον ίσο προς το προεξοφλητικό επιτόκιο που ίσχυε κατά τον χρόνο χορήγησης της ενίσχυσης, οι μέγιστες εντάσεις ενίσχυσης μπορούν να αυξηθούν κατά 10 εκατοστιαίες μονάδες. <i>(παράγραφος 5)</i> 	
<p>Άρθρο 8 — Σώρευση</p> <ul style="list-style-type: none"> • Για τα όρια της κοινοποίησης και τις μέγιστες εντάσεις ενίσχυσης λαμβάνεται υπόψη το συνολικό ποσό της ενίσχυσης. <i>(παράγραφος 1)</i> • Όταν ενωσιακή χρηματοδότηση (που δεν τελεί υπό τον έλεγχο του κράτους μέλους) συνδυάζεται με κρατική ενίσχυση, για να εξακριβωθεί κατά πόσον τηρούνται τα όρια κοινοποίησης και οι μέγιστες εντάσεις ενίσχυσης ή τα μέγιστα ποσά ενίσχυσης, λαμβάνονται υπόψη μόνο οι κρατικές ενισχύσεις, με την προϋπόθεση ότι το συνολικό ποσό της δημόσιας χρηματοδότησης που χορηγείται για τις ίδιες επιλέξιμες δαπάνες δεν υπερβαίνει το πλέον ευνοϊκό ποσοστό χρηματοδότησης που καθορίζουν οι ισχύοντες κανόνες της ενωσιακής νομοθεσίας. Κατά παρέκκλιση, η συνολική δημόσια χρηματοδότηση για έργα που υποστηρίζονται από το Ευρωπαϊκό Ταμείο Άμυνας μπορεί να ανέρχεται έως τις συνολικές επιλέξιμες δαπάνες του έργου, ανεξάρτητα από το μέγιστο ποσοστό χρηματοδότησης που 	

ισχύει στο πλαίσιο του εν λόγω ταμείου, υπό την προϋπόθεση ότι τηρούνται τα όρια κοινοποίησης και οι μέγιστες εντάσεις ενίσχυσης ή τα μέγιστα ποσά ενίσχυσης δυνάμει του ΓΚΑΚ· (παράγραφος 2)

- Οι ενισχύσεις με προσδιορίσιμες επιλέξιμες δαπάνες που απαλλάσσονται βάσει του παρόντος τμήματος μπορούν να σωρευθούν με:

α) οποιεσδήποτε άλλες κρατικές ενισχύσεις, εάν πρόκειται για **διαφορετικές προσδιορίσιμες επιλέξιμες δαπάνες**· (παράγραφος 3 στοιχείο α))

β) οποιεσδήποτε άλλες ενισχύσεις για τις **ίδιες επιλέξιμες δαπάνες**, οι οποίες επικαλύπτονται εν όλω ή εν μέρει, μόνο εάν η σώρευση αυτή δεν οδηγεί σε υπέρβαση της υψηλότερης έντασης ή του υψηλότερου ποσού ενίσχυσης που εφαρμόζονται στην ενίσχυση αυτή·

Ειδικότερα για την περίπτωση σώρευσης με χρηματοδότηση που παρέχεται στους τελικούς δικαιούχους με τη στήριξη του Ταμείου Invest EU και καλύπτεται από **το άρθρο 56ε παρ. 2, 3 και 4, το άρθρο 56ε παρ. 5 στοιχείο α) σημείο i), και το άρθρο 56ε παρ. 6, 7, 8 και 9** του ΓΚΑΚ, το ποσό που λαμβάνεται υπόψη για σκοπούς σώρευσης υπολογίζεται ως εξής: Πρώτον, το ονομαστικό ποσό της χρηματοδότησης που στηρίζεται από το Ταμείο InvestEU αφαιρείται από τις συνολικές επιλέξιμες δαπάνες του έργου και, κατά τον τρόπο αυτόν, προκύπτει το σύνολο των υπόλοιπων επιλέξιμων δαπανών· δεύτερον, η μέγιστη ενίσχυση υπολογίζεται με την εφαρμογή της σχετικής υψηλότερης έντασης ενίσχυσης ή του ανώτατου ποσού ενίσχυσης μόνο στο σύνολο των υπόλοιπων επιλέξιμων δαπανών.

Στις περιπτώσεις άρθρων για τα οποία το όριο κοινοποίησης εκφράζεται ως μέγιστο ποσό ενίσχυσης, το ονομαστικό ποσό της χρηματοδότησης που παρέχεται στους τελικούς δικαιούχους με τη στήριξη από το Ταμείο InvestEU επίσης δεν λαμβάνεται υπόψη για τον καθορισμό του κατά πόσον τηρούνται τα όρια κοινοποίησης του άρθρου 4 του ΓΚΑΚ.

Εναλλακτικά, για τα δάνεια πλήρους εξασφάλισης ή τις εγγυήσεις για τα δάνεια πλήρους εξασφάλισης που στηρίζονται από το Ταμείο InvestEU δυνάμει του τμήματος 16 του ΓΚΑΚ, μπορεί να χρησιμοποιηθεί το ακαθάριστο ισοδύναμο επιχορήγησης της ενίσχυσης που αφορά τα εν λόγω δάνεια ή εγγυήσεις, το οποίο μπορεί να υπολογιστεί σύμφωνα με το άρθρο 5 παρ. 2 στοιχεία β) ή γ) του ΓΚΑΚ κατά περίπτωση. (παράγραφος 3 στοιχείο β))

Κατά παρέκκλιση, μπορούν να σωρευθούν με ενισχύσεις υπέρ εργαζομένων με αναπηρία, που προβλέπονται στα άρθρα 33 και 34 του ΓΚΑΚ, και αφορούν τις ίδιες επιλέξιμες δαπάνες πάνω από το υψηλότερο ισχύον όριο βάσει του ΓΚΑΚ, εφόσον η σώρευση αυτή δεν οδηγεί σε ένταση ενίσχυσης μεγαλύτερη από το 100% των σχετικών δαπανών για όλη την περίοδο κατά την οποία απασχολούνται οι εν λόγω εργαζόμενοι. (παράγραφος 6)

γ) ενισχύσεις **χωρίς προσδιορίσιμες επιλέξιμες δαπάνες** που απαλλάσσονται βάσει των άρθρων 19β, 20α, 21, 21α, 22 ή 23, του άρθρου 56ε παράγραφος 5 στοιχείο α) σημείο ii),

<p>iii) ή iv), του άρθρου 56ε παράγραφος 10 και του άρθρου 56στ του ΓΚΑΚ· (παράγραφος 4)</p> <p>δ) με οποιεσδήποτε ενισχύσεις ήσσονος σημασίας για τις ίδιες επιλέξιμες δαπάνες, εφόσον η σώρευση αυτή δεν οδηγήσει σε υπέρβαση της έντασης ενίσχυσης που προβλέπεται στο κεφάλαιο ΙΙΙ του ΓΚΑΚ. (παράγραφος 5)</p>	
<p>Άρθρο 9 — Δημοσίευση και πληροφορίες</p> <ul style="list-style-type: none"> Δημοσιεύονται στο σύστημα διαφάνειας για τις χορηγούμενες κρατικές ενισχύσεις (ΤΑΜ) της Ευρωπαϊκής Επιτροπής ή σε εμπεριστατωμένο δικτυακό τόπο για τις κρατικές ενισχύσεις, σε εθνικό ή περιφερειακό επίπεδο, τα εξής (παράγραφος 1): <ul style="list-style-type: none"> α) οι συνοπτικές πληροφορίες (βλ. άρθρο 11) ή σύνδεσμος που παρέχει πρόσβαση σε αυτές· β) το πλήρες κείμενο κάθε μέτρου ενίσχυσης (βλ. άρθρο 11) ή σύνδεσμος που παρέχει πρόσβαση στο πλήρες κείμενο· γ) οι πληροφορίες για κάθε χορήγηση μεμονωμένης ενίσχυσης που υπερβαίνει τα 100.000 EUR (βλ. παράρτημα ΙΙΙ) ή όσον αφορά δικαιούχους που δραστηριοποιούνται στον τομέα της πρωτογενούς γεωργικής παραγωγής ή στον τομέα της αλιείας και της υδατοκαλλιέργειας για κάθε χορήγηση μεμονωμένης ενίσχυσης που υπερβαίνει τα 10.000 EUR. Για τα καθεστώτα υπό μορφή φορολογικών πλεονεκτημάτων, οι όροι που αναφέρονται στο στοιχείο γ) ανωτέρω θεωρείται ότι πληρούνται, εάν τα κράτη μέλη δημοσιεύουν τις απαιτούμενες πληροφορίες για τα ποσά των μεμονωμένων ενισχύσεων στις εξής κλίμακες (σε εκατ. ευρώ) (παράγραφος 2): <ul style="list-style-type: none"> - 0,01-0,1 (μόνο για αλιεία και υδατοκαλλιέργεια καθώς και πρωτογενή γεωργική παραγωγή)· - 0,1-0,5 - 0,5-1 - 1-2· - 2-5· - 5-10· - 10-30· και - 30 και άνω. Οι πληροφορίες που αναφέρονται στο ανωτέρω στοιχείο γ) οργανώνονται και είναι προσβάσιμες με τυποποιημένο τρόπο (βλ. παράρτημα ΙΙΙ του ΓΚΑΚ) και επιτρέπουν λειτουργίες αποτελεσματικής αναζήτησης και λήψης αρχείων. Οι πληροφορίες δημοσιεύονται εντός 6 μηνών από την ημερομηνία χορήγησης της ενίσχυσης ή, για τις ενισχύσεις με τη μορφή φορολογικών πλεονεκτημάτων, εντός 1 έτους από τη λήξη της προθεσμίας υποβολής φορολογικής δήλωσης (ή ελλείψει υποχρέωσης για υποβολή ετήσιας δήλωσης, ως ημερομηνία χορήγησης θα θεωρείται η 31 Δεκεμβρίου του έτους για το οποίο χορηγείται η ενίσχυση) και παραμένουν διαθέσιμες για τουλάχιστον 10 έτη από την 	

ημερομηνία χορήγησης της ενίσχυσης (παράγραφος 4).	
Άρθρο 11 — Υποβολή εκθέσεων	
Αποστολή περιληπτικής πληροφόρησης στην Επιτροπή σύμφωνα με το τυποποιημένο μορφότυπο που ορίζεται στο παράρτημα II, καθώς και σύνδεσμο που παρέχει πρόσβαση στο πλήρες κείμενο του μέτρου ενίσχυσης, συμπεριλαμβανομένων των τροποποιήσεών του, εντός 20 εργάσιμων ημερών από την έναρξη ισχύος του μέτρου.	

Για τους ορισμούς των εννοιών: άρθρο 2 (για ενισχύσεις σχετικά με την έρευνα και την ανάπτυξη και την καινοτομία, οι σχετικοί ορισμοί στην παρ.1, στοιχεία 83 έως 98α)

Παρακολούθηση: άρθρο 12

Ανάκληση του ευεργετήματος της απαλλαγής κατά κατηγορία: άρθρο 10

Β. Ειδικοί όροι όσον αφορά τις ενισχύσεις για έρευνα και ανάπτυξη και καινοτομία

ΑΡΘΡΟ 25 ΕΝΙΣΧΥΣΕΙΣ ΓΙΑ ΕΡΓΑ ΕΡΕΥΝΑΣ ΚΑΙ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ	ΕΛΕΓΧΟΣ ΣΥΜΜΟΡΦΩΣΗΣ (σελίδα/σχετικό απόσπασμα)
<p>Οι ενισχύσεις για έργα έρευνας και ανάπτυξης, περιλαμβανομένων των έργων που έχουν λάβει σήμα ποιότητας «Σφραγίδα Αριστείας» στο πλαίσιο του προγράμματος «Ορίζων 2020» ή του προγράμματος «Ορίζων Ευρώπη» και των συγχρηματοδοτούμενων έργων έρευνας και ανάπτυξης, και, κατά περίπτωση, οι ενισχύσεις για συγχρηματοδοτούμενες ομαδικές επιχειρησιακές δράσεις συμβιβάζονται και απαλλάσσονται από την υποχρέωση κοινοποίησης, εφόσον πληρούνται οι γενικοί όροι συμβατότητας και οι όροι του παρόντος άρθρου. (παράγραφος 1)</p>	
<p>Επιλέξιμες δραστηριότητες (παράγραφος 2)</p> <p>Το ενισχυόμενο μέρος του έργου έρευνας και ανάπτυξης πρέπει να εμπίπτει πλήρως σε μία ή περισσότερες από τις ακόλουθες κατηγορίες:</p> <ul style="list-style-type: none"> • βασική έρευνα· • βιομηχανική έρευνα· • πειραματική ανάπτυξη· • μελέτες σκοπιμότητας. 	
<p>Επιλέξιμες δαπάνες</p> <ul style="list-style-type: none"> • Οι επιλέξιμες δαπάνες των έργων έρευνας και ανάπτυξης αφορούν συγκεκριμένη κατηγορία έρευνας και ανάπτυξης και είναι οι εξής (παράγραφος 3): <ul style="list-style-type: none"> – δαπάνες προσωπικού: ερευνητές, τεχνικοί και λοιπό υποστηρικτικό προσωπικό στον βαθμό που απασχολούνται στο έργο· – δαπάνες οργάνων και εξοπλισμού: στον βαθμό και για όσο χρόνο χρησιμοποιούνται για το έργο. Εάν δεν χρησιμοποιούνται καθ' όλη τη διάρκεια ζωής τους για το έργο, μόνον οι δαπάνες απόσβεσης που αντιστοιχούν στη διάρκεια του έργου, οι οποίες υπολογίζονται με βάση τις γενικά αποδεκτές λογιστικές αρχές· – δαπάνες για κτίρια και γήπεδα: στον βαθμό και για όσο χρόνο χρησιμοποιούνται για το έργο. Κτίρια: μόνον οι δαπάνες απόσβεσης που αντιστοιχούν στη διάρκεια του έργου με βάση τις γενικά αποδεκτές λογιστικές αρχές. Γήπεδα: οι δαπάνες εμπορικής μεταβίβασης ή οι όντως καταβληθείσες κεφαλαιουχικές δαπάνες· – δαπάνες για έρευνα επί συμβάσει, γνώσεις και διπλώματα ευρεσιτεχνίας που αγοράστηκαν ή ελήφθησαν με άδεια εκμετάλλευσης από εξωτερικές πηγές με 	

<p>τήρηση της αρχής των ίσων αποστάσεων, καθώς και δαπάνες για συμβουλευτικές και ισοδύναμες υπηρεσίες χρησιμοποιούμενες αποκλειστικά για το έργο·</p> <ul style="list-style-type: none"> – πρόσθετα γενικά έξοδα και λοιπές λειτουργικές δαπάνες, συμπεριλαμβανομένου του κόστους υλικών, εφοδίων και συναφών προϊόντων, που είναι άμεσο αποτέλεσμα του έργου. Με την επιφύλαξη της υποχρέωσης περί έγγραφης τεκμηρίωσης με σαφή, συγκεκριμένο και επικαιροποιημένο τρόπο (άρθρο 7, παράγραφος 1 του ΓΚΑΚ), οι εν λόγω δαπάνες των έργων έρευνας και ανάπτυξης μπορούν εναλλακτικά να υπολογίζονται με βάση απλουστευμένη επιλογή κόστους που λαμβάνει τη μορφή κατ' αποκοπή ποσοστού έως και 20%, το οποίο εφαρμόζεται στις συνολικές επιλέξιμες δαπάνες των έργων έρευνας και ανάπτυξης που αναφέρονται ανωτέρω. Στην περίπτωση αυτή, οι δαπάνες των έργων έρευνας και ανάπτυξης που χρησιμοποιούνται για τον υπολογισμό των έμμεσων δαπανών καθορίζονται με βάση τις συνήθεις λογιστικές πρακτικές και περιλαμβάνουν μόνο τις επιλέξιμες δαπάνες έργων έρευνας και ανάπτυξης που αναφέρονται ανωτέρω. <ul style="list-style-type: none"> • Επιλέξιμες δαπάνες για τις μελέτες σκοπιμότητας: οι δαπάνες διεξαγωγής της μελέτης (παράγραφος 4) 	
<p>Ένταση ενίσχυσης</p> <ul style="list-style-type: none"> • Η ένταση ενίσχυσης για κάθε δικαιούχο δεν υπερβαίνει (παράγραφος 5): <ul style="list-style-type: none"> – το 100% των επιλέξιμων δαπανών για τη βασική έρευνα· – το 50% των επιλέξιμων δαπανών για τη βιομηχανική έρευνα· – το 25% των επιλέξιμων δαπανών για την πειραματική ανάπτυξη· – το 50% των επιλέξιμων δαπανών για τις μελέτες σκοπιμότητας. • Για τη βιομηχανική έρευνα και την πειραματική ανάπτυξη (παράγραφος 6): η ένταση της ενίσχυσης μπορεί να αυξάνεται έως το 80% κατ' ανώτατο όριο, ως εξής: <ul style="list-style-type: none"> α. κατά 10 εκατοστιαίες μονάδες για τις μεσαίες επιχειρήσεις και κατά 20 εκατοστιαίες μονάδες για τις μικρές επιχειρήσεις· β. κατά 15 εκατοστιαίες μονάδες, εάν πληρούνται μία από τις ακόλουθες προϋποθέσεις: <ul style="list-style-type: none"> – το έργο προβλέπει πραγματική συνεργασία: <ul style="list-style-type: none"> ο μεταξύ επιχειρήσεων από τις οποίες τουλάχιστον μία είναι ΜΜΕ ή το έργο πραγματοποιείται σε τουλάχιστον δύο κράτη μέλη ή σε ένα κράτος μέλος και σε ένα συμβαλλόμενο μέρος της συμφωνίας ΕΟΧ και καμία μεμονωμένη επιχείρηση δεν φέρει άνω του 70% 	

<p>των επιλέξιμων δαπανών, ή</p> <ul style="list-style-type: none"> ο μεταξύ μιας επιχείρησης και ενός ή περισσότερων οργανισμών έρευνας και διάδοσης γνώσεων, οι οποίοι φέρουν τουλάχιστον το 10% των επιλέξιμων δαπανών και έχουν δικαίωμα να δημοσιεύουν τα αποτελέσματα των ερευνών τους· – τα αποτελέσματα του έργου διαδίδονται ευρέως (συνέδρια, δημοσιεύσεις, αποθετήρια ελεύθερης πρόσβασης ή δωρεάν λογισμικό ή λογισμικό ανοιχτής πηγής)· – ο δικαιούχος δεσμεύεται να καταστήσει διαθέσιμες, εγκαίρως, τις άδειες χρήσης για τα αποτελέσματα των ερευνών που προκύπτουν από ενισχυόμενα έργα έρευνας και ανάπτυξης, τα οποία καλύπτονται από δικαιώματα διανοητικής ιδιοκτησίας, στην τιμή της αγοράς και σε μη αποκλειστική και χωρίς διακρίσεις βάση για χρήση από τα ενδιαφερόμενα μέρη στον ΕΟΧ· – το έργο υλοποιείται σε ενισχυόμενη περιοχή η οποία πληροί τους όρους του άρθρου 107 παράγραφος 3 στοιχείο α) της Συνθήκης· <p>γ. κατά 5 εκατοστιαίες μονάδες εάν το έργο έρευνας και ανάπτυξης υλοποιείται σε ενισχυόμενη περιοχή η οποία πληροί τους όρους του άρθρου 107 παράγραφος 3 στοιχείο γ) της Συνθήκης·</p> <p>δ. κατά 25 ποσοστιαίες μονάδες, εάν το έργο έρευνας και ανάπτυξης:</p> <ul style="list-style-type: none"> – έχει επιλεγεί από κράτος μέλος κατόπιν ανοικτής πρόσκλησης για να αποτελέσει μέρος έργου που σχεδιάστηκε από κοινού από τουλάχιστον τρία κράτη μέλη ή συμβαλλόμενα μέρη της συμφωνίας ΕΟΧ· και – περιλαμβάνει πραγματική συνεργασία μεταξύ επιχειρήσεων σε τουλάχιστον δύο κράτη μέλη ή συμβαλλόμενα μέρη της συμφωνίας ΕΟΧ, όταν ο δικαιούχος είναι ΜΜΕ, ή σε τουλάχιστον τρία κράτη μέλη ή συμβαλλόμενα μέρη της συμφωνίας ΕΟΧ, όταν ο δικαιούχος είναι μεγάλη επιχείρηση· και – εάν πληρούται τουλάχιστον μία από τις ακόλουθες δύο προϋποθέσεις: <ul style="list-style-type: none"> ο τα αποτελέσματα του έργου διαδίδονται ευρέως σε τουλάχιστον τρία κράτη μέλη ή συμβαλλόμενα μέρη της συμφωνίας ΕΟΧ μέσω συνεδρίων, δημοσιεύσεων, αποθετηρίων ελεύθερης πρόσβασης ή μέσω δωρεάν λογισμικού ή λογισμικού ανοιχτής πηγής ή ο δικαιούχος δεσμεύεται να καταστήσει διαθέσιμες, εγκαίρως, τις άδειες χρήσης για τα αποτελέσματα των ερευνών που προκύπτουν από ενισχυόμενα έργα έρευνας και ανάπτυξης, τα οποία καλύπτονται από δικαιώματα διανοητικής ιδιοκτησίας, στην τιμή 	
--	--

της αγοράς και σε μη αποκλειστική και χωρίς διακρίσεις βάση για χρήση από τα ενδιαφερόμενα μέρη στον ΕΟΧ.

Τα ως άνω στοιχεία β, γ και δ δεν πρέπει να συνδυάζονται μεταξύ τους.

- Για τις μελέτες σκοπιμότητας, η ένταση της ενίσχυσης μπορεί να αυξηθεί (παράγραφος 7):
κατά 10 εκατοστιαίες μονάδες για τις μεσαίες επιχειρήσεις και
κατά 20 εκατοστιαίες μονάδες για τις μικρές επιχειρήσεις

<p>ΑΡΘΡΟ 25α</p> <p>ΕΝΙΣΧΥΣΕΙΣ ΓΙΑ ΕΡΓΑ ΣΤΑ ΟΠΟΙΑ ΕΧΕΙ ΑΠΟΝΕΜΗΘΕΙ ΤΟ ΣΗΜΑ ΠΟΙΟΤΗΤΑΣ «ΣΦΡΑΓΙΔΑ ΑΡΙΣΤΕΙΑΣ»</p>	<p>ΕΛΕΓΧΟΣ ΣΥΜΜΟΡΦΩΣΗΣ</p> <p>(σελίδα/σχετικό απόσπασμα)</p>
<p>Οι ενισχύσεις προς ΜΜΕ για έργα έρευνας και ανάπτυξης καθώς και για μελέτες σκοπιμότητας που έχουν λάβει σήμα ποιότητας «Σφραγίδα Αριστείας» στο πλαίσιο του προγράμματος «Ορίζων 2020» ή του προγράμματος «Ορίζων Ευρώπη» συμβιβάζονται και απαλλάσσονται από την υποχρέωση κοινοποίησης, εφόσον πληρούνται οι γενικοί όροι συμβατότητας και οι όροι του παρόντος άρθρου. <i>(παράγραφος 1)</i></p>	
<p>Οι επιλέξιμες δραστηριότητες του ενισχυόμενου έργου έρευνας και ανάπτυξης ή της ενισχυόμενης μελέτης σκοπιμότητας είναι εκείνες που ορίζονται ως επιλέξιμες βάσει των κανόνων των προγραμμάτων «Ορίζων 2020» ή «Ορίζων Ευρώπη». Εξαιρούνται οι δραστηριότητες που υπερβαίνουν τις δραστηριότητες πειραματικής ανάπτυξης. <i>(παράγραφος 2)</i></p>	
<p>Οι κατηγορίες, τα μέγιστα ποσά και οι μέθοδοι υπολογισμού των επιλέξιμων δαπανών του ενισχυόμενου έργου έρευνας και ανάπτυξης ή της ενισχυόμενης μελέτης σκοπιμότητας είναι εκείνες που ορίζονται ως επιλέξιμες βάσει των κανόνων των προγραμμάτων «Ορίζων 2020» ή «Ορίζων Ευρώπη». <i>(παράγραφος 3)</i></p>	
<p>Το μέγιστο ποσό της ενίσχυσης δεν υπερβαίνει τα 2,5 εκατ. EUR ανά ΜΜΕ και ανά έργο έρευνας και ανάπτυξης ή μελέτη σκοπιμότητας. <i>(παράγραφος 4)</i></p> <p>Η συνολική δημόσια χρηματοδότηση που παρέχεται για κάθε έργο έρευνας και ανάπτυξης ή μελέτη σκοπιμότητας δεν υπερβαίνει το ποσοστό χρηματοδότησης που καθορίζεται για το εν λόγω έργο ή την εν λόγω μελέτη σκοπιμότητας βάσει των κανόνων των προγραμμάτων «Ορίζων 2020» ή «Ορίζων Ευρώπη». <i>(παράγραφος 5)</i></p>	

<p>ΑΡΘΡΟ 25β</p> <p>ΕΝΙΣΧΥΣΕΙΣ ΓΙΑ ΔΡΑΣΕΙΣ MARIE SKŁODOWSKA-CURIE ΚΑΙ ΔΡΑΣΕΙΣ «ΑΠΟΔΕΙΞΗ ΤΗΣ ΟΡΘΟΤΗΤΑΣ ΤΗΣ ΙΔΕΑΣ» ΤΟΥ ΕΣΕ</p>	<p>ΕΛΕΓΧΟΣ ΣΥΜΜΟΡΦΩΣΗΣ</p> <p>(σελίδα/σχετικό απόσπασμα)</p>
<p>Οι ενισχύσεις για δράσεις Marie Skłodowska-Curie και δράσεις «Απόδειξη της ορθότητας της ιδέας» του ΕΣΕ που έχουν λάβει σήμα ποιότητας «Σφραγίδα Αριστείας» στο πλαίσιο του προγράμματος «Ορίζων 2020» ή του προγράμματος «Ορίζων Ευρώπη» συμβιβάζονται και απαλλάσσονται από την υποχρέωση κοινοποίησης, εφόσον πληρούνται οι γενικοί όροι συμβατότητας και οι όροι του παρόντος άρθρου. <i>(παράγραφος 1)</i></p>	
<p>Οι επιλέξιμες δραστηριότητες της ενισχυόμενης δράσης είναι εκείνες που ορίζονται ως επιλέξιμες βάσει των κανόνων των προγραμμάτων «Ορίζων 2020» ή «Ορίζων Ευρώπη». <i>(παράγραφος 2)</i></p>	
<p>Οι κατηγορίες, τα μέγιστα ποσά και οι μέθοδοι υπολογισμού των επιλέξιμων δαπανών της ενισχυόμενης δράσης είναι εκείνες που ορίζονται ως επιλέξιμες βάσει των κανόνων των προγραμμάτων «Ορίζων 2020» ή «Ορίζων Ευρώπη». <i>(παράγραφος 3)</i></p>	
<p>Η συνολική δημόσια χρηματοδότηση που παρέχεται για κάθε ενισχυόμενη δράση δεν υπερβαίνει το μέγιστο επίπεδο στήριξης που προβλέπεται στο πρόγραμμα «Ορίζων 2020» ή στο πρόγραμμα «Ορίζων Ευρώπη». <i>(παράγραφος 4)</i></p>	

<p>ΑΡΘΡΟ 25γ</p> <p>ΕΝΙΣΧΥΣΕΙΣ ΠΟΥ ΠΕΡΙΛΑΜΒΑΝΟΝΤΑΙ ΣΕ ΣΥΓΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΟΥΜΕΝΑ ΕΡΓΑ ΕΡΕΥΝΑΣ ΚΑΙ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ</p>	<p>ΕΛΕΓΧΟΣ ΣΥΜΜΟΡΦΩΣΗΣ</p> <p>(σελίδα/σχετικό απόσπασμα)</p>
<p>Οι ενισχύσεις που χορηγούνται σε συγχρηματοδοτούμενο έργο έρευνας και ανάπτυξης ή σε συγχρηματοδοτούμενη μελέτη σκοπιμότητας (συμπεριλαμβανομένων των έργων που υλοποιούνται στο πλαίσιο ευρωπαϊκής θεσμοθετημένης εταιρικής σχέσης βάσει του άρθρου 185 ή του άρθρου 187 της Συνθήκης ή δράσης συγχρηματοδότησης προγράμματος όπως ορίζεται στους κανόνες του προγράμματος «Ορίζων Ευρώπη»), που υλοποιείται από τουλάχιστον τρία κράτη μέλη ή, εναλλακτικά, δύο κράτη μέλη και τουλάχιστον μία συνδεδεμένη χώρα και έχει επιλεγεί βάσει αξιολόγησης και κατάταξης από ανεξάρτητους εμπειρογνώμονες μετά από διακρατικές προσκλήσεις υποβολής προτάσεων, σύμφωνα με τους κανόνες των προγραμμάτων «Ορίζων 2020» ή «Ορίζων Ευρώπη», συμβιβάζονται και απαλλάσσονται από την υποχρέωση κοινοποίησης, εφόσον πληρούνται οι γενικοί όροι συμβατότητας και οι όροι του παρόντος άρθρου. (παράγραφος 1)</p>	
<p>Οι επιλέξιμες δραστηριότητες του ενισχυόμενου έργου έρευνας και ανάπτυξης ή της ενισχυόμενης μελέτης σκοπιμότητας είναι εκείνες που ορίζονται ως επιλέξιμες βάσει των κανόνων των προγραμμάτων «Ορίζων 2020» ή «Ορίζων Ευρώπη». Εξαιρούνται οι δραστηριότητες που υπερβαίνουν τις δραστηριότητες πειραματικής ανάπτυξης. (παράγραφος 2)</p>	
<p>Οι κατηγορίες, τα μέγιστα ποσά και οι μέθοδοι υπολογισμού των επιλέξιμων δαπανών είναι εκείνες που ορίζονται ως επιλέξιμες βάσει των κανόνων των προγραμμάτων «Ορίζων 2020» ή «Ορίζων Ευρώπη». (παράγραφος 3)</p>	
<p>Η συνολική δημόσια χρηματοδότηση που παρέχεται δεν υπερβαίνει το ποσοστό χρηματοδότησης που έχει καθοριστεί για το έργο έρευνας και ανάπτυξης ή τη μελέτη σκοπιμότητας μετά την επιλογή, την κατάταξη και την αξιολόγηση βάσει των κανόνων των προγραμμάτων «Ορίζων 2020» ή «Ορίζων Ευρώπη». (παράγραφος 4)</p> <p>Η χρηματοδότηση που παρέχεται από το πρόγραμμα «Ορίζων 2020» ή το πρόγραμμα «Ορίζων Ευρώπη» καλύπτει τουλάχιστον το 30 % των συνολικών επιλέξιμων δαπανών μιας δράσης έρευνας και καινοτομίας ή μιας δράσης καινοτομίας, όπως ορίζονται στο πλαίσιο του προγράμματος «Ορίζων 2020» ή του προγράμματος «Ορίζων Ευρώπη». (παράγραφος 5)</p>	

ΑΡΘΡΟ 25δ ΕΝΙΣΧΥΣΕΙΣ ΓΙΑ ΟΜΑΔΙΚΕΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΕΣ ΔΡΑΣΕΙΣ	ΕΛΕΓΧΟΣ ΣΥΜΜΟΡΦΩΣΗΣ (σελίδα/σχετικό απόσπασμα)
<p>Οι ενισχύσεις που χορηγούνται σε συγχρηματοδοτούμενες ομαδικές επιχειρησιακές δράσεις στις οποίες εμπλέκονται τουλάχιστον δύο κράτη μέλη και έχουν επιλεγεί βάσει αξιολόγησης και κατάταξης από ανεξάρτητους εμπειρογνώμονες μετά από διακρατικές προσκλήσεις υποβολής προτάσεων, σύμφωνα με τους κανόνες των προγραμμάτων «Ορίζων 2020» ή «Ορίζων Ευρώπη», συμβιβάζονται και απαλλάσσονται από την υποχρέωση κοινοποίησης, εφόσον πληρούνται οι γενικοί όροι συμβατότητας και οι όροι του παρόντος άρθρου. <i>(παράγραφος 1)</i></p>	
<p>Οι επιλέξιμες δραστηριότητες της συγχρηματοδοτούμενης ομαδικής επιχειρησιακής δράσης είναι εκείνες που ορίζονται ως επιλέξιμες βάσει των κανόνων των προγραμμάτων «Ορίζων 2020» ή «Ορίζων Ευρώπη». Εξαιρούνται οι δραστηριότητες που υπερβαίνουν τις δραστηριότητες πειραματικής ανάπτυξης. <i>(παράγραφος 2)</i></p>	
<p>Οι κατηγορίες, τα μέγιστα ποσά και οι μέθοδοι υπολογισμού των επιλέξιμων δαπανών είναι εκείνες που ορίζονται ως επιλέξιμες βάσει των κανόνων των προγραμμάτων «Ορίζων 2020» ή «Ορίζων Ευρώπη». Επιπλέον, είναι επιλέξιμες οι δαπάνες για επενδύσεις σε ενσώματα και άυλα στοιχεία ενεργητικού που σχετίζονται με το έργο. <i>(παράγραφος 3)</i></p>	
<p>Η συνολική δημόσια χρηματοδότηση που παρέχεται δεν υπερβαίνει το ποσοστό χρηματοδότησης που έχει καθοριστεί για την ομαδική επιχειρησιακή δράση μετά την επιλογή, την κατάταξη και την αξιολόγηση βάσει των κανόνων των προγραμμάτων «Ορίζων 2020» ή «Ορίζων Ευρώπη». Επιπλέον, για επενδύσεις σε ενσώματα και άυλα στοιχεία ενεργητικού που σχετίζονται με το έργο, η ενίσχυση δεν υπερβαίνει το 70 % των επενδυτικών δαπανών. <i>(παράγραφος 4)</i></p>	
<p>Για τις επενδυτικές ενισχύσεις για υποδομές στο πλαίσιο ομαδικής επιχειρησιακής δράσης ισχύουν οι ακόλουθες πρόσθετες προϋποθέσεις:</p> <ul style="list-style-type: none"> • όταν η υποδομή ασκεί τόσο οικονομικές όσο και μη οικονομικές δραστηριότητες, η χρηματοδότηση, οι δαπάνες και τα έσοδα κάθε τύπου δραστηριότητας δηλώνονται χωριστά, με βάση αρχές αναλυτικής λογιστικής που εφαρμόζονται με συνέπεια και δικαιολογούνται αντικειμενικά· • η τιμή που χρεώνεται για τη λειτουργία ή τη χρήση της υποδομής αντιστοιχεί στην τιμή της αγοράς· • η πρόσβαση στην υποδομή είναι ανοικτή σε διάφορους χρήστες και παρέχεται με διαφάνεια και άνευ διακρίσεων. Επιχειρήσεις που έχουν χρηματοδοτήσει τουλάχιστον το 10 % των επενδυτικών δαπανών της υποδομής μπορούν να έχουν προτιμησιακή πρόσβαση με ευνοϊκότερους όρους. Για να αποφεύγεται η υπεραντιστάθμιση, αυτή η πρόσβαση είναι ανάλογη προς τη συμβολή της επιχείρησης στις επενδυτικές δαπάνες και οι σχετικοί όροι δημοσιοποιούνται· 	

• όταν η υποδομή λαμβάνει δημόσια χρηματοδότηση τόσο για οικονομικές όσο και για μη οικονομικές δραστηριότητες, τα κράτη μέλη θέτουν σε εφαρμογή μηχανισμό παρακολούθησης και ανάκτησης, προκειμένου να διασφαλιστεί ότι δεν υπάρχει υπέρβαση της ισχύουσας έντασης ενίσχυσης ως αποτέλεσμα αύξησης του μεριδίου των οικονομικών δραστηριοτήτων σε σύγκριση με την κατάσταση που προβλεπόταν κατά τον χρόνο χορήγησης της ενίσχυσης. (παράγραφος 5)	

<p>ΑΡΘΡΟ 25ε</p> <p>ΕΝΙΣΧΥΣΕΙΣ ΠΟΥ ΣΥΝΔΕΟΝΤΑΙ ΜΕ ΤΗ ΣΥΓΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗ ΕΡΓΩΝ ΠΟΥ ΥΠΟΣΤΗΡΙΖΟΝΤΑΙ ΑΠΟ ΤΟ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΤΑΜΕΙΟ ΑΜΥΝΑΣ Η ΤΟ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΚΗΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΣΤΟΝ ΤΟΜΕΑ ΤΗΣ ΑΜΥΝΑΣ</p>	<p>ΕΛΕΓΧΟΣ ΣΥΜΜΟΡΦΩΣΗΣ</p> <p>(σελίδα/σχετικό απόσπασμα)</p>
<p>Οι ενισχύσεις που χορηγούνται για τη συγχρηματοδότηση έργου έρευνας και ανάπτυξης που χρηματοδοτείται από το Ευρωπαϊκό Ταμείο Άμυνας ή το ευρωπαϊκό πρόγραμμα βιομηχανικής ανάπτυξης στον τομέα της άμυνας και το οποίο αξιολογείται, κατατάσσεται και επιλέγεται σύμφωνα με τους κανόνες του Ευρωπαϊκού Ταμείου Άμυνας ή του ευρωπαϊκού προγράμματος βιομηχανικής ανάπτυξης στον τομέα της άμυνας συμβιβάζονται και απαλλάσσονται από την υποχρέωση κοινοποίησης, εφόσον πληρούνται οι γενικοί όροι συμβατότητας και οι όροι του παρόντος άρθρου. <i>(παράγραφος 1)</i></p>	
<p>Οι επιλέξιμες δαπάνες του ενισχυόμενου έργου είναι εκείνες που ορίζονται ως επιλέξιμες βάσει των κανόνων του Ευρωπαϊκού Ταμείου Άμυνας ή του ευρωπαϊκού προγράμματος βιομηχανικής ανάπτυξης στον τομέα της άμυνας. <i>(παράγραφος 2)</i></p>	
<p>Η συνολική δημόσια χρηματοδότηση που παρέχεται μπορεί να ανέρχεται έως και στο 100 % των επιλέξιμων δαπανών του έργου, πράγμα που σημαίνει ότι οι δαπάνες του έργου που δεν καλύπτονται από ενωσιακή χρηματοδότηση μπορούν να καλυφθούν με κρατική ενίσχυση. <i>(παράγραφος 3)</i></p>	
<p>Σε περίπτωση που η ένταση ενίσχυσης που έλαβε ο δικαιούχος υπερβαίνει τη μέγιστη ένταση ενίσχυσης την οποία μπορούσε να έχει λάβει βάσει του άρθρου 25 παράγραφοι 5, 6 και 7, ο δικαιούχος πρέπει να καταβάλει στην χορηγούσα αρχή αγοραία τιμή για να χρησιμοποιήσει για μη αμυντικές εφαρμογές τα δικαιώματα διανοητικής ιδιοκτησίας ή τα πρωτότυπα που προκύπτουν από το έργο.</p> <p>Σε κάθε περίπτωση, το μέγιστο ποσό που πρέπει να καταβληθεί στη χορηγούσα αρχή για τη χρήση αυτή δεν υπερβαίνει τη διαφορά μεταξύ της ενίσχυσης που έλαβε ο δικαιούχος και του μέγιστου ποσού ενίσχυσης την οποία θα μπορούσε να έχει λάβει ο δικαιούχος εάν εφαρμοζόταν η μέγιστη επιτρεπόμενη ένταση ενίσχυσης για τον εν λόγω δικαιούχο βάσει του άρθρου 25 παράγραφοι 5, 6 και 7. <i>(παράγραφος 4)</i></p>	

<p>ΑΡΘΡΟ 26 ΕΠΕΝΔΥΤΙΚΕΣ ΕΝΙΣΧΥΣΕΙΣ ΓΙΑ ΕΡΕΥΝΗΤΙΚΕΣ ΥΠΟΔΟΜΕΣ</p>	<p>ΕΛΕΓΧΟΣ ΣΥΜΜΟΡΦΩΣΗΣ (σελίδα/σχετικό απόσπασμα)</p>
<p>Οι ενισχύσεις για την κατασκευή ή την αναβάθμιση ερευνητικών υποδομών που ασκούν οικονομικές δραστηριότητες συμβιβάζονται και απαλλάσσονται από την υποχρέωση κοινοποίησης, εάν πληρούνται οι γενικοί όροι συμβατότητας και οι όροι του παρόντος άρθρου. <i>(παράγραφος 1)</i></p>	
<p>Όταν η ερευνητική υποδομή ασκεί τόσο οικονομικές όσο και μη οικονομικές δραστηριότητες, η χρηματοδότηση, οι δαπάνες και τα έσοδα κάθε τύπου δραστηριότητας δηλώνονται χωριστά, με βάση αρχές αναλυτικής λογιστικής που εφαρμόζονται με συνέπεια και δικαιολογούνται αντικειμενικά. <i>(παράγραφος 2)</i></p>	
<p>Η τιμή που χρεώνεται για τη λειτουργία ή τη χρήση της υποδομής αντιστοιχεί στην τιμή της αγοράς. <i>(παράγραφος 3)</i></p>	
<p>Η πρόσβαση στην υποδομή είναι ανοικτή σε διάφορους χρήστες και παρέχεται με διαφάνεια και άνευ διακρίσεων.</p> <p>Προτιμησιακή πρόσβαση με ευνοϊκότερους όρους μπορεί να χορηγείται σε επιχειρήσεις που έχουν χρηματοδοτήσει τουλάχιστον το 10% των επενδυτικών δαπανών. Αυτή η πρόσβαση είναι ανάλογη προς τη συμβολή της επιχείρησης στις επενδυτικές δαπάνες και οι όροι της δημοσιοποιούνται (αποφυγή υπεραντιστάθμισης). <i>(παράγραφος 4)</i></p>	
<p>Επιλέξιμες δαπάνες: οι επενδυτικές δαπάνες σε ενσώματα και άυλα στοιχεία ενεργητικού. <i>(παράγραφος 5)</i></p>	
<p>Η ένταση της ενίσχυσης δεν υπερβαίνει το 50% των επιλέξιμων δαπανών.</p> <p>Μπορεί να αυξάνεται έως 60% εφόσον παρέχεται δημόσια χρηματοδότηση από τουλάχιστον δύο κράτη μέλη ή για ερευνητικές υποδομές που αξιολογούνται και επιλέγονται σε επίπεδο Ένωσης. <i>(παράγραφος 6)</i></p>	
<p>Όταν μια ερευνητική υποδομή λαμβάνει δημόσια χρηματοδότηση τόσο για οικονομικές όσο και για μη οικονομικές δραστηριότητες, τα κράτη μέλη θέτουν σε εφαρμογή μηχανισμό παρακολούθησης και ανάκτησης, προκειμένου να διασφαλιστεί ότι δεν υπάρχει υπέρβαση της ισχύουσας έντασης ενίσχυσης ως αποτέλεσμα αύξησης του μεριδίου των οικονομικών δραστηριοτήτων σε σύγκριση με την κατάσταση που προβλεπόταν κατά τον χρόνο χορήγησης της ενίσχυσης. <i>(παράγραφος 7)</i></p>	

ΑΡΘΡΟ 26α ΕΠΕΝΔΥΤΙΚΕΣ ΕΝΙΣΧΥΣΕΙΣ ΓΙΑ ΥΠΟΔΟΜΕΣ ΔΟΚΙΜΩΝ ΚΑΙ ΠΕΙΡΑΜΑΤΙΣΜΟΥ	ΕΛΕΓΧΟΣ ΣΥΜΜΟΡΦΩΣΗΣ (σελίδα/σχετικό απόσπασμα)
<p>Οι ενισχύσεις για την κατασκευή ή την αναβάθμιση υποδομών δοκιμών και πειραματισμού συμβιβάζονται και απαλλάσσονται από την υποχρέωση κοινοποίησης, εάν πληρούνται οι γενικοί όροι συμβατότητας και οι όροι του παρόντος άρθρου. (παράγραφος 1)</p>	
<p>Η τιμή που χρεώνεται για τη λειτουργία ή τη χρήση της υποδομής αντιστοιχεί στην τιμή της αγοράς ή αντικατοπτρίζει το σχετικό κόστος, συν ένα εύλογο περιθώριο, ελλείψει τιμής της αγοράς. (παράγραφος 2)</p>	
<p>Η πρόσβαση στην υποδομή είναι ανοικτή σε διάφορους χρήστες και παρέχεται με διαφάνεια και άνευ διακρίσεων.</p> <p>Προτιμησιακή πρόσβαση με ευνοϊκότερους όρους μπορεί να χορηγείται σε επιχειρήσεις που έχουν χρηματοδοτήσει τουλάχιστον το 10% των επενδυτικών δαπανών. Αυτή η πρόσβαση είναι ανάλογη προς τη συμβολή της επιχείρησης στις επενδυτικές δαπάνες και οι όροι της δημοσιοποιούνται (αποφυγή υπεραντιστάθμισης). (παράγραφος 3)</p>	
<p>Επιλέξιμες δαπάνες: οι επενδυτικές δαπάνες σε άυλα και ενσώματα στοιχεία ενεργητικού. (παράγραφος 4)</p>	
<p>Η ένταση της ενίσχυσης δεν υπερβαίνει το 25% των επιλέξιμων δαπανών. (παράγραφος 5)</p> <p>Μπορεί να αυξάνεται έως, κατ' ανώτατο όριο:</p> <ul style="list-style-type: none"> • το 40% των επιλέξιμων επενδυτικών δαπανών μεγάλων επιχειρήσεων • το 50% των επιλέξιμων επενδυτικών δαπανών μεσαίων επιχειρήσεων και • το 60% των επιλέξιμων επενδυτικών δαπανών μικρών επιχειρήσεων, <p>ως εξής:</p> <ul style="list-style-type: none"> • κατά 10 εκατοστιαίες μονάδες για τις μεσαίες επιχειρήσεις και κατά 20 εκατοστιαίες μονάδες για τις μικρές επιχειρήσεις • κατά 10 επιπλέον εκατοστιαίες μονάδες για διασυνοριακές υποδομές δοκιμών και πειραματισμού για τις οποίες παρέχεται δημόσια χρηματοδότηση από τουλάχιστον δύο κράτη μέλη ή για υποδομές δοκιμών και πειραματισμού που αξιολογούνται και επιλέγονται σε επίπεδο Ένωσης • κατά 5 επιπλέον εκατοστιαίες μονάδες για υποδομές δοκιμών και πειραματισμού, εκ των οποίων τουλάχιστον το 80% της ετήσιας δυναμικότητας διατίθεται σε ΜΜΕ. (παράγραφος 6) 	

ΑΡΘΡΟ 27 ΕΝΙΣΧΥΣΕΙΣ ΓΙΑ ΣΥΝΕΡΓΑΤΙΚΟΥΣ ΣΧΗΜΑΤΙΣΜΟΥΣ ΚΑΙΝΟΤΟΜΙΑΣ	ΕΛΕΓΧΟΣ ΣΥΜΜΟΡΦΩΣΗΣ (σελίδα/σχετικό απόσπασμα)
<p>Συμβιβάζονται και απαλλάσσονται από την υποχρέωση κοινοποίησης, εάν πληρούνται οι γενικοί όροι συμβατότητας και οι όροι του παρόντος άρθρου. <i>(παράγραφος 1)</i></p>	
<p>Επενδυτική ενίσχυση μπορεί να χορηγείται στον ιδιοκτήτη του συνεργατικού σχηματισμού καινοτομίας.</p> <p>Ενίσχυση λειτουργίας μπορεί να χορηγείται στον φορέα εκμετάλλευσης του συνεργατικού σχηματισμού καινοτομίας.</p> <p>Ο φορέας εκμετάλλευσης, όταν διαφέρει από τον ιδιοκτήτη, μπορεί είτε να έχει νομική προσωπικότητα είτε να είναι κοινοπραξία επιχειρήσεων χωρίς χωριστή νομική προσωπικότητα.</p> <p>Σε όλες τις περιπτώσεις, κάθε επιχείρηση πρέπει να τηρεί χωριστά βιβλία για τις δαπάνες και τα έσοδα κάθε δραστηριότητας (ιδιοκτησία, λειτουργία και χρήση του συνεργατικού σχηματισμού) σύμφωνα με τα ισχύοντα λογιστικά πρότυπα. <i>(παράγραφος 2)</i></p>	
<p>Η πρόσβαση στις εγκαταστάσεις, στον εξοπλισμό και στις δραστηριότητες του συνεργατικού σχηματισμού είναι ανοικτή σε διάφορους χρήστες και παρέχεται με διαφάνεια και άνευ διακρίσεων.</p> <p>Προτιμησιακή πρόσβαση με ευνοϊκότερους όρους μπορεί να χορηγείται σε επιχειρήσεις που έχουν χρηματοδοτήσει τουλάχιστον το 10% των επενδυτικών δαπανών. Αυτή η πρόσβαση είναι ανάλογη προς τη συμβολή της επιχείρησης στις επενδυτικές δαπάνες και οι όροι της δημοσιοποιούνται (αποφυγή υπεραντιστάθμισης). <i>(παράγραφος 3)</i></p>	
<p>Τα τέλη που χρεώνονται για τη χρήση των εγκαταστάσεων του συνεργατικού σχηματισμού και τη συμμετοχή στις δραστηριότητές του αντιστοιχούν στην τιμή της αγοράς ή αντικατοπτρίζουν το σχετικό κόστος συμπεριλαμβανομένου ενός εύλογου περιθωρίου. <i>(παράγραφος 4)</i></p>	
<p><u>Επενδυτικές ενισχύσεις</u></p> <p>Μπορούν να χορηγηθούν για την κατασκευή ή την αναβάθμιση συνεργατικών σχηματισμών καινοτομίας.</p> <p>Επιλέξιμες δαπάνες: οι επενδυτικές δαπάνες σε άυλα και ενσώματα στοιχεία ενεργητικού. <i>(παράγραφος 5)</i></p> <p>Η ένταση της ενίσχυσης δεν υπερβαίνει το 50% των επιλέξιμων δαπανών.</p>	

<p>Μπορεί να αυξηθεί:</p> <ul style="list-style-type: none"> • κατά 15 εκατοστιαίες μονάδες για συνεργατικούς σχηματισμούς καινοτομίας σε περιοχές που εμπίπτουν στο άρθρο 107 παράγραφος 3 στοιχείο α) της Συνθήκης και • κατά 5 εκατοστιαίες μονάδες για συνεργατικούς σχηματισμούς καινοτομίας σε περιοχές που εμπίπτουν στο άρθρο 107 παράγραφος 3 στοιχείο γ) της Συνθήκης (παράγραφος 6) 	
<p><u>Ενισχύσεις λειτουργίας</u></p> <p>Μπορούν να χορηγηθούν για τη λειτουργία συνεργατικών σχηματισμών καινοτομίας για διάστημα που δεν υπερβαίνει τα 10 έτη. (παράγραφος 7)</p> <p>Επιλέξιμες δαπάνες: οι δαπάνες προσωπικού και οι διοικητικές δαπάνες (συμπεριλαμβανομένων γενικών εξόδων) σχετικά με:</p> <ul style="list-style-type: none"> • τον συντονισμό του συνεργατικού σχηματισμού για τη διευκόλυνση της συνεργασίας, την ανταλλαγή πληροφοριών και την παροχή ή τη διάθεση των εξειδικευμένων και εξατομικευμένων υπηρεσιών υποστήριξης των επιχειρήσεων· • την προβολή του συνεργατικού σχηματισμού για την αύξηση της συμμετοχής νέων επιχειρήσεων ή οργανισμών, καθώς και για την αύξηση της προβολής του σχηματισμού· • τη διαχείριση των εγκαταστάσεων του συνεργατικού σχηματισμού· την οργάνωση προγραμμάτων επαγγελματικής κατάρτισης, εργαστηρίων και συνεδρίων για τη στήριξη της διάδοσης των γνώσεων και της δικτύωσης και της διεθνούς συνεργασίας. (παράγραφος 8) <p>Η ένταση της ενίσχυσης για τις ενισχύσεις λειτουργίας δεν υπερβαίνει το 50% των συνολικών επιλέξιμων δαπανών κατά τη διάρκεια της περιόδου κατά την οποία χορηγείται η ενίσχυση (παράγραφος 9).</p>	

<p>ΑΡΘΡΟ 28</p> <p>ΕΝΙΣΧΥΣΕΙΣ ΚΑΙΝΟΤΟΜΙΑΣ ΓΙΑ ΜΜΕ</p>	<p>ΕΛΕΓΧΟΣ ΣΥΜΜΟΡΦΩΣΗΣ</p> <p>(σελίδα/σχετικό απόσπασμα)</p>
<p>Συμβιβάζονται και απαλλάσσονται από την υποχρέωση κοινοποίησης, εάν πληρούνται οι γενικοί όροι συμβατότητας και οι όροι του παρόντος άρθρου (παράγραφος 1)</p>	
<p>Επιλέξιμες δαπάνες (παράγραφος 2):</p> <ul style="list-style-type: none"> • οι δαπάνες για την απόκτηση, την επικύρωση και την προστασία των διπλωμάτων ευρεσιτεχνίας και λοιπών άυλων στοιχείων ενεργητικού· • οι δαπάνες για την απόσπαση, από οργανισμό έρευνας και διάδοσης γνώσεων ή από μεγάλη επιχείρηση, προσωπικού υψηλής ειδίκευσης, το οποίο απασχολείται σε δραστηριότητες έρευνας, ανάπτυξης και καινοτομίας σε νέες θέσεις που έχουν δημιουργηθεί προς τον σκοπό αυτό στη δικαιούχο επιχείρηση και δεν αντικαθιστά άλλο προσωπικό· • οι δαπάνες για συμβουλευτικές και υποστηρικτικές υπηρεσίες στον τομέα της καινοτομίας συμπεριλαμβανομένων των υπηρεσιών που παρέχονται από οργανισμούς έρευνας και διάδοσης γνώσεων, ερευνητικές υποδομές, υποδομές δοκιμών και πειραματισμού ή συνεργατικούς σχηματισμούς καινοτομίας. 	
<p>Η ένταση της ενίσχυσης δεν υπερβαίνει το 50% των επιλέξιμων δαπανών. (παράγραφος 3)</p> <p>Στην ειδική περίπτωση των ενισχύσεων για συμβουλευτικές και υποστηρικτικές υπηρεσίες στον τομέα της καινοτομίας, η ένταση της ενίσχυσης μπορεί να αυξηθεί έως και το 100% των επιλέξιμων δαπανών, υπό την προϋπόθεση ότι το συνολικό ποσό της ενίσχυσης για συμβουλευτικές και υποστηρικτικές υπηρεσίες στον τομέα της καινοτομίας δεν υπερβαίνει τα 220.000 EUR ανά επιχείρηση για οποιαδήποτε περίοδο τριών ετών (παράγραφος 4).</p>	

ΑΡΘΡΟ 29 ΕΝΙΣΧΥΣΕΙΣ ΓΙΑ ΔΙΑΔΙΚΑΣΤΙΚΗ ΚΑΙ ΟΡΓΑΝΩΤΙΚΗ ΚΑΙΝΟΤΟΜΙΑ	ΕΛΕΓΧΟΣ ΣΥΜΜΟΡΦΩΣΗΣ (σελίδα/σχετικό απόσπασμα)
<p>Συμβιβάζονται και απαλλάσσονται από την υποχρέωση κοινοποίησης, εάν πληρούνται οι γενικοί όροι συμβατότητας και οι όροι του παρόντος άρθρου. <i>(παράγραφος 1)</i></p> <p>Οι ενισχύσεις σε μεγάλες επιχειρήσεις συμβιβάζονται μόνον εφόσον αυτές οι επιχειρήσεις συνεργάζονται πραγματικά με ΜΜΕ όσον αφορά την ενισχυόμενη δραστηριότητα και οι συνεργαζόμενες ΜΜΕ καταβάλλουν τουλάχιστον το 30% των συνολικών επιλέξιμων δαπανών. <i>(παράγραφος 2)</i></p>	
<p>Επιλέξιμες δαπάνες (παράγραφος 3):</p> <ul style="list-style-type: none"> • δαπάνες προσωπικού· • δαπάνες οργάνων, εξοπλισμού, κτιρίων και γηπέδων, στον βαθμό και για όσο χρόνο χρησιμοποιούνται για το έργο· • δαπάνες για έρευνα επί συμβάσει, γνώσεις και διπλώματα ευρεσιτεχνίας που αγοράστηκαν ή ελήφθησαν με άδεια εκμετάλλευσης από εξωτερικές πηγές με τήρηση της αρχής των ίσων αποστάσεων· • πρόσθετα γενικά έξοδα και λοιπές λειτουργικές δαπάνες, συμπεριλαμβανομένου του κόστους υλικών, εφοδίων και συναφών προϊόντων, που είναι άμεσο αποτέλεσμα του έργου. 	
<p>Η ένταση της ενίσχυσης δεν υπερβαίνει <i>(παράγραφος 4):</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • το 15% των επιλέξιμων δαπανών για τις μεγάλες επιχειρήσεις και • το 50% των επιλέξιμων δαπανών για τις ΜΜΕ. 	

<p style="text-align: center;">ΑΡΘΡΟ 30 ΕΝΙΣΧΥΣΕΙΣ ΓΙΑ ΕΡΕΥΝΑ ΚΑΙ ΑΝΑΠΤΥΞΗ ΣΤΟΝ ΤΟΜΕΑ ΤΗΣ ΑΛΙΕΙΑΣ ΚΑΙ ΥΔΑΤΟΚΑΛΛΙΕΡΓΕΙΑΣ</p>	<p style="text-align: center;">ΕΛΕΓΧΟΣ ΣΥΜΜΟΡΦΩΣΗΣ (σελίδα/σχετικό απόσπασμα)</p>
<p>Συμβιβάζονται και απαλλάσσονται από την υποχρέωση κοινοποίησης, εάν πληρούνται οι γενικοί όροι συμβατότητας και οι όροι του παρόντος άρθρου. <i>(παράγραφος 1)</i></p>	
<p>Το ενισχυόμενο έργο πρέπει να ενδιαφέρει όλες τις επιχειρήσεις που δραστηριοποιούνται στον συγκεκριμένο τομέα ή υποτομέα. <i>(παράγραφος 2)</i></p>	
<ul style="list-style-type: none"> • Πριν από την ημερομηνία έναρξης του ενισχυόμενου έργου δημοσιεύονται στο διαδίκτυο οι εξής πληροφορίες <i>(παράγραφος 3)</i>: <ul style="list-style-type: none"> – η επικείμενη υλοποίηση του ενισχυόμενου έργου· – οι στόχοι του ενισχυόμενου έργου· – η κατά προσέγγιση ημερομηνία δημοσίευσης των αποτελεσμάτων που αναμένονται από το ενισχυόμενο έργο και ο τόπος δημοσίευσης στο διαδίκτυο· – αναφορά ότι τα αποτελέσματα του ενισχυόμενου έργου θα είναι διαθέσιμα δωρεάν για όλες τις επιχειρήσεις που δραστηριοποιούνται στον συγκεκριμένο τομέα ή υποτομέα. • Τα αποτελέσματα του ενισχυόμενου έργου καθίστανται διαθέσιμα στο διαδίκτυο από την ημερομηνία λήξης του ενισχυόμενου έργου ή την ημερομηνία κατά την οποία παρέχονται οποιεσδήποτε πληροφορίες σχετικά με αυτά τα αποτελέσματα στα μέλη οποιουδήποτε οργανισμού, όποια προηγείται χρονικά. Τα αποτελέσματα παραμένουν διαθέσιμα στο διαδίκτυο για περίοδο τουλάχιστον 5 ετών, η οποία αρχίζει από την ημερομηνία λήξης του ενισχυόμενου έργου. <i>(παράγραφος 4)</i> 	
<p>Η ενίσχυση χορηγείται απευθείας στον οργανισμό έρευνας και διάδοσης γνώσεων και δεν περιλαμβάνει την άμεση χορήγηση ενίσχυσης που δεν σχετίζεται με έρευνα σε επιχείρηση που παράγει, μεταποιεί ή εμπορεύεται προϊόντα αλιείας ή υδατοκαλλιέργειας. <i>(παράγραφος 5)</i></p>	
<p>Επιλέξιμες δαπάνες <i>(παράγραφος 6)</i> Οι επιλέξιμες δαπάνες αφορούν συγκεκριμένη κατηγορία έρευνας και ανάπτυξης και είναι οι εξής:</p> <ul style="list-style-type: none"> – δαπάνες προσωπικού: ερευνητές, τεχνικοί και λοιπό υποστηρικτικό προσωπικό στον βαθμό που απασχολούνται στο έργο· – δαπάνες οργάνων και εξοπλισμού: στον βαθμό και για όσο χρόνο χρησιμοποιούνται για το έργο. Εάν δεν χρησιμοποιούνται καθ' όλη τη 	

<p>διάρκεια ζωής τους για το έργο, μόνον οι δαπάνες απόσβεσης που αντιστοιχούν στη διάρκεια του έργου με βάση τις γενικά αποδεκτές λογιστικές αρχές·</p> <ul style="list-style-type: none"> – δαπάνες για κτίρια και γήπεδα, στον βαθμό και για όσο χρόνο χρησιμοποιούνται για το έργο. Κτίρια: μόνον οι δαπάνες απόσβεσης που αντιστοιχούν στη διάρκεια του έργου με βάση τις γενικά αποδεκτές λογιστικές αρχές. Γήπεδα: οι δαπάνες εμπορικής μεταβίβασης ή οι όντως καταβληθείσες κεφαλαιουχικές δαπάνες· – δαπάνες για έρευνα επί συμβάσει, γνώσεις και διπλώματα ευρεσιτεχνίας που αγοράστηκαν ή ελήφθησαν με άδεια εκμετάλλευσης από εξωτερικές πηγές με τήρηση της αρχής των ίσων αποστάσεων, καθώς και δαπάνες για συμβουλευτικές και ισοδύναμες υπηρεσίες χρησιμοποιούμενες αποκλειστικά για το έργο· – πρόσθετα γενικά έξοδα και λοιπές λειτουργικές δαπάνες, συμπεριλαμβανομένου του κόστους υλικών, εφοδίων και συναφών προϊόντων, που είναι άμεσο αποτέλεσμα του έργου. Με την επιφύλαξη της υποχρέωσης περί έγγραφης τεκμηρίωσης με σαφή, συγκεκριμένο και επικαιροποιημένο τρόπο (άρθρο 7, παράγραφος 1), οι εν λόγω δαπάνες των έργων έρευνας και ανάπτυξης μπορούν εναλλακτικά να υπολογίζονται με βάση απλουστευμένη επιλογή κόστους που λαμβάνει τη μορφή κατ' αποκοπή ποσοστού έως και 20%, το οποίο εφαρμόζεται στις συνολικές επιλέξιμες δαπάνες των έργων έρευνας και ανάπτυξης που αναφέρονται ανωτέρω. Στην περίπτωση αυτή, οι δαπάνες των έργων έρευνας και ανάπτυξης που χρησιμοποιούνται για τον υπολογισμό των έμμεσων δαπανών καθορίζονται με βάση τις συνήθεις λογιστικές πρακτικές και περιλαμβάνουν μόνο τις επιλέξιμες δαπάνες έργων έρευνας και ανάπτυξης που αναφέρονται ανωτέρω. 	
<p>Η ένταση της ενίσχυσης δεν υπερβαίνει το 100% των επιλέξιμων δαπανών. (παράγραφος 7)</p>	